

ZEMSTVO-EDUSTAJAKOKOUS

Yhteiskunnallinen elpyminen, joka kiiri aaltona kautta maan tämän vuoden keväällisten tapahtumien jälkeen, ei ole päättynyt; se tulee erilaisissa muodoissa ilmi Venäjän yhteiskunnan kaikissa kerroksissa, yhteiskunnan, joka vielä tämän vuoden tammikuussa näytti kuuroilta ja vieraalta Venäjän sosialidemokratian tietoiselle työlle. Hallitus ponnistelee voimiensa takaa rauhoittaakseen nopeammin kiihtynyttä yhteiskunnallista omaatuntoa tavanmukaisilla saippuakuplilla, sellaisilla kuin maaliskuun 25 päivän manifestilla „sydämellisestä holhouksesta”, kuin niin sanotuilla Vannovskin reformeilla tahi Sipjagin ja Shahovskin juhlallisen koomillisilla ilveilymatkoilla pitkin Venäjää.. Kyllä nämä toimenpiteet todella rauhoittavatkin eräitä naiiveja venäläisiä pieneläjiä, mutta ei läheskään kaikkia. Vieläpä nykypäivien zemstvomiehетkin, jotka ovat puoliksi säilytetyjä virkamiehiä, alkavat nähtävästi selviytyä siitä herkeämättömästä vapisemisestä, johon historiaan häipyvän „rauhottaja-tsaarin” routavuosien aikakausi oli heidät syössyt.

Häveliäisyyden alkeellisimmistakin verhoista vapautunut hänen majesteettinsa virkavalta herättää suuttumusta ja inhoa heissäkin, noissa aroissa ihmisissä, joilta kansalaismiehuus ja kansalaissiveys on miltei kokonaan surkastunut pois.

Meille tiedoitetaan, että kesäkuun lopulla NN:n kaupungissa (varovaisuuden vuoksi emme mainitse kaupungin nimeä) pidettiin zemstvojen toimihenkilöiden edustajakokous. Siihen sanotaan osallistuneen 40—50 zemstvomiestä muutamista lääneistä.

Zemstvomiehет eivät tietenkään kokoontuneet poliittisia kysymyksiä ratkaisemaan, vaan ratkaisemaan rauhallisia, puhtaasti zemstvoille kuuluvia asioita, kokoontuivat „rikkomatta hallintoalansa toimivaltaa ja ylittämättä val-

taansa”, kuten zemstvoasetuksessa kuvaannollisesti sanotaan (pyk. 87); kuitenkin tämä kokous oli kutsuttu koolle hallintovallan luvatta ja tietämättä, ja se pidettiin siis „zemsvolaitosten toimintajärjestystä rikkoen”, saman asetuksen sanontaa käyttäksemme, ja koollaolleet zemstvomiehet siirtyivät huomaamattaan rauhallisista, viattomista kysymyksistä käsittelemään yleistä asiaintilaa. Sellaista on elämän logiikka: tunnolliset zemstvomiehet, niin kovin kuin he toisinaan sanoutuvatkin irti radikalismista ja illegaalista toiminnasta, joutuvat olosuhteiden pakosta näkemään laittomien järjestöjen ja päättäväisemmän toimintatavan välttämättömyyden. Me emme tietenkään ryhdy tuomitsemaan tätä luonnollista ja aivan oikeata tietä. Zemstvojenkin toimihenkilöiden on jo aika antaa lopultakin tarmokas ja järjestynyt vastaisuus itsehallinnon, runnellut kaupunkien ja zemstvojen itsehallinnon ja joka on aasimaisella johdonmukaisuudella kohottanut kirveensä hakatakseen zemsvolaitosten viimeisetkin jätteet. Kerrotaan, että kun kokouksessa käsiteltiin kysymystä, miten olisi taisteltava zemstvoverotuksen ylintä äärirajaa koskevaa lakia vastaan, niin oli eräs vanha ja kunnioitettu zemstvomies huudahtanut: „Zemstvoväen on vihdoinkin sanottava sanansa tai sitten he eivät sano sitä enää milloinkaan!” Olemme aivan samaa mieltä tämän liberaalisen toimihenkilön valitushuudon kanssa, joka toimihenkilö on valmis heittäämään haasteen avoimeen taisteluun ryhtymisestä virkavaltaista itsevaltiutta vastaan. Zemstvo on sisäisen vararikon partaalla. Ja elleivät parhaat zemstvomiehet ryhdy nyt ratkaiseviin toimenpiteisiin, elleivät he lopeta tavanomaista manilovilaisuuttaan, elleivät he jätä mitättömiä ja toisarvoisia pikkukysymyksiään — „pesuvatien tinaamista”, kuten eräs arvossapidetty zemstvomies sanoi,— niin zemstvo autioituu ja muuttuu tavalliseksi „yleiseksi virkapaikaksi”. Tämä kunniaton kuolema on kiertämättä edessä, sillä eihän saa rankaisematta olla kymmeniä vuosia tekemättä muuta kuin arkailla, kiitellä ja anoa nöyrällä alentuvaisuudella: on uhattava, vaadittava ja hyljäten turhan piilosillaolon, käytävä todelliseen työhön käsiksi.

